

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний
центр МВС України

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Сумський державний університет (Україна)

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (Україна)

Національний університет харчових технологій (Україна)

Hochschule Burgenland. University of Applied Sciences (Австрія)

Jagiellonian University (Польща)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
12 листопада 2025 року

Полтава 2025

адаптації продуктів і послуг до індивідуальних потреб клієнтів та мінімізації ризиків [1; 2].

Перспективи розвитку управління даними тісно пов'язані із цифровою трансформацією бізнес-моделей. Цифрові платформи, екосистеми, інтегровані аналітичні рішення створюють нові можливості для об'єднання бізнес-процесів, взаємодії між компаніями та клієнтами, а також для формування нових форматів створення вартості. Бізнес-аналітика поступово стає стратегічним елементом корпоративного управління, оскільки забезпечує адаптацію організацій до змін зовнішнього середовища. Водночас важливо підвищувати цифрову грамотність персоналу та сприяти розвитку культури роботи з даними, щоб аналітичні інструменти реально підтримували прийняття ефективних управлінських рішень [3].

Таким чином, ефективне управління даними в умовах цифрової економіки є одним із ключових чинників сталого розвитку підприємств. Бізнес-аналітика виступає фундаментом для цифрової трансформації, створюючи передумови для підвищення продуктивності, зниження операційних ризиків та забезпечення стратегічної гнучкості. У майбутньому саме здатність організацій збирати, аналізувати та використовувати дані визначатиме їхню конкурентоспроможність у глобальному цифровому середовищі [1;3].

Література

1. Дуляба Н. І. Виклики цифрової трансформації бізнес-структур в умовах розвитку 4D-індустрії. *Бізнес Інформ*. 2023. № 3. С. 72–78.
2. Іонін Є. Є., Прісіч А. В. Впровадження цифрового управління в бізнесі: виклики, етапи та ефективні практики. *Економічний форум*. 2025. № 2. С. 115–123.
3. Реслер М. В., Лінтур І. В., Цигак О. Цифрова економіка: виклики та можливості. *Ефективна економіка*. 2024. № 12. С. 58–64.

УДК 334.012.64: 338.24

Папка В.С., магістрант
Міняйленко І.В., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ

У сучасних умовах глобальної нестабільності, зумовленої війсьними діями, економічною кризою та зміною світових ринків, розвиток малого та середнього бізнесу (МСБ) в Україні набуває особливої актуальності. Саме цей сектор є основою формування ринкової економіки, створення робочих місць та забезпечення фінансової стійкості регіонів.

Малий і середній бізнес виступає гнучким інструментом адаптації економіки до змін зовнішнього середовища. Його розвиток сприяє підвищенню рівня конкуренції, стимулює інноваційну діяльність, сприяє раціональному використанню місцевих ресурсів і розвитку територіальних громад. Проте сьогодні підприємці стикаються з низкою проблем, серед яких: високе податкове навантаження, нестача фінансових ресурсів, обмежений доступ до кредитів, нестабільність законодавства, а також зниження купівельної спроможності населення.

Важливим чинником підтримки МСБ є державна політика, спрямована на створення сприятливого бізнес-клімату. Зокрема, впровадження програм кредитних гарантій, цифрових платформ для підприємців, спрощення процедур реєстрації та звітності. У сучасних умовах цифровізації значну роль відіграє використання інформаційних технологій у бізнесі: онлайн-торгівля, дистанційне надання послуг, автоматизація управлінських процесів, аналітика даних. Це дозволяє підвищити ефективність діяльності та знизити операційні витрати.

Одним із перспективних напрямів розвитку є формування кластерів малого бізнесу, що об'єднують підприємців за галузевим або територіальним принципом. Такі об'єднання сприяють спільному просуванню продукції, обміну досвідом, підвищенню конкурентоспроможності та інноваційності. Крім того, важливо забезпечити доступ підприємців до освітніх програм, бізнес-консультацій і міжнародних грантових проєктів. Сучасні виклики вимагають від підприємств швидкої адаптації до нових реалій. Підприємці мають орієнтуватися на гнучке планування, розвиток партнерських зв'язків, інвестування у персонал та екологічну відповідальність бізнесу. Саме ці чинники формують основу сталого розвитку малого і середнього підприємництва.

Отже, підтримка та розвиток МСБ є ключовим елементом економічного зростання країни. Комплексна державна політика, сприяння цифровим інноваціям та підвищення фінансової грамотності підприємців здатні забезпечити конкурентоспроможність національної економіки в сучасних умовах.